

Valtionvarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

VM:n lausuntopyyntö 10.3.2021 (luonnos 5.3.2021 VN/6761/2021)

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi koskien valtion kiinteistöstrategiaa 2030

Väylävirasto on yksi valtion kiinteistövarallisuuden hallinta-asetuksen (242/2015) mukaisista haltijavirastoista, jolla on lakisääteisten tehtäviensä vuoksi hallinnassaan valtion kiinteää omaisuutta. Väylävirasto myös hankkii väylälainsäädännön mukaisesti valtion omistukseen uutta kiinteistöomaisuutta väyläverkon kehittämisen yhteydessä kiinteistökaupoin ja lunastustoimituksin.

Aiemmat valtion kiinteistöstrategiat vuosilta 1998 ja 2010 ovat voimakkaasti ohjanneet Väyläviraston ja sen edeltäjävirastojen kiinteistönhallintaa. Vuoden 2010 kiinteistöstrategian linjaamat periaatteet valtion kokonaisedun huomioimisesta ja strategisen omaisuuden määrittelystä sekä omistajahallinnon järjestämisestä ja omaisuuden luovuttamisesta ovat osoittautuneet kestäviksi. Asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja ympäristössä tapahtuneet muutokset tekevät strategian päivittämisestä kuitenkin ajankohtaisen ja valtiovarainministeriö päätti 23.3.2020 asettaa hankkeen kiinteistöstrategian päivittämiseksi.

Työryhmätyönä valmistunut ehdotus valtion kiinteistöstrategiaksi 2030 sisältää linjaukset valtion kiinteistönomistuksen ja hallinnoinnin tavoitteiksi ja menettelytavoiksi. Kiinteistöstrategian päämäärä valtion kiinteistövarallisuuden hallinnasta ja hoitamisesta tehokkaalla, tuottavalla ja valtion kokonaisedun varmistavalla tavalla nykyisissä ja myös muuttuvissa olosuhteissa ei ole olennaisesti muuttunut. Ajankohtaisina teemoina tälle strategiakaudelle nousivat kokonaisturvallisuuden käsite, tiedon hyödyntäminen ja ilmastomuutos.

Työryhmä ehdottaa yhtätoista linjausta liittyen edellä kuvattuihin teemoihin. Koska toimintaympäristö on muuttuva, on tärkeää kiinnittää huomio myös kiinteistöstrategian toimeenpanon ja toteutumisen seurantaan ja arvioida muutostarpeita jatkuvalla menettelyllä. Työryhmä ehdottaa pysyvän neuvottelukunnan perustamista tähän tehtävään.

31.3.2021

Väylävirasto katsoo luonnoksen nostavan keskeiset uudet teemat hyvin esille ja ohjaavan valtion kiinteistönhallintaa kestävään ja valtion kokonaisuutta yhä paremmin huomioivaan suuntaan.

Väylävirasto lausuu luonnoksesta otsikko- tai linjaukkohtaisesti seuraavaa:

Kiinteistöstrategian päämäärä ja omaisuuden strateginen luokittelu

Väylävirasto katsoo kiinteistöstrategian päämäärää ja valtion kokonaisuutta koskevien linjausten 1 ja 2 olevan kattavia ja oikeansisältöisiä. Valtion kiinteistöomaisuuden monimuotoisuuden vuoksi haasteellisen luokittelun osalta linjauksessa 3 on saavutettu kohtuullisen hyvä kirjaus, joskin sen käytännön soveltamisessa voi joidenkin kohteiden osalta ilmetä vaikeuksia.

Valtion omistajahallinnon järjestäminen

Väylävirasto katsoo hallinnon keskittämistä koskevan linjauksen 4 vastaavan valtion kokonaisuutta ja olevan Väyläviraston toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista.

Väylävirasto pitää erityisen tärkeänä linjauksessa 5 mainittua yhteistyöhanketta strategiseksi katsottujen, mutta valtiokäytöltään vähäisten kohteiden identifioimiseksi sekä niiden omistuksen ja rahoituksen järjestämiseksi. Väylävirasto odottaa mainitun hankkeen pikaista käynnistämistä.

Valtion omaisuuden luovuttaminen

Väyläviraston kannalta tarpeettomasta omaisuudesta luopuminen linjausten 6 ja 7 mukaisesti parantaa määrärahojen kohdentamista viraston ydintehtäviin. Luopumisen yhteydessä on mahdollisuuksien mukaan huomioitava kohteiden kestävä käyttö myös tulevaisuudessa maankäytön suunnittelun ja luovutusehtojen avulla.

Väylävirasto katsoo linjauksen 8 tukevan viraston maanhankintaa väyläverkon kehittämiseksi ja siitä johtuvien haittojen vähentämiseksi.

Valtion kiinteistöhallinnon kehittäminen

Väylävirasto pitää linjausta 9 ja siihen liittyviä toimenpiteitä varsin tärkeinä valtion kiinteistön- ja yleisen omaisuudenhallinnan kannalta. Rekisterien nykyisen tietosisällön ja käytettävyyden laatu ei ole riittävän korkea tehtävien tulokselliseksi hoitamiseksi.

Kiinteistöjen ilmastovaikutukset

31.3.2021

Väyläviraston omaisuudesta ja toiminnasta syntyvät päästöt liittyvät keskeisesti väyläverkon liikenteeseen sekä väyläinfrastruktuurin rakentamiseen ja kunnossapitoon. Linjauksessa 10 mainitut ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvät Väyläviraston selvitykset, tavoitteet ja suunnitelmat eivät keskity kiinteistöomistusnäkökulmaan. Tästä huolimatta Väylävirasto katsoo linjauksen olevan valtion kiinteistöstrategian kannalta oikeansuuntainen ja riittävä.

Valtion kiinteistöjen päästöjen ja ilmastohyötyjen laskentaa koskevaa linjausta 11 Väylävirasto pitää hyödyllisenä. Laskennassa tulee kuitenkin huomioida kansainväliset liikenneverkkojen ja liikenteen päästölaskentamenetelmät ja ottaa käyttöön kestävä tapa verrata niitä puhtaasti kiinteistönäkökulmasta tehtyihin laskentoihin.

Muita linjauksia

Väylävirasto kannattaa toimeenpanon seurantaan koskevaa linjausta. Toimitilastrategian ja kiinteistöstrategian arviointi voidaan Väyläviraston mielestä tehdä tarvittaessa yhtenäisenä kokonaisuutena.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut johtaja vs. Katja Koskelainen ja esitellyt kiinteistöpäällikkö Antti Castrén.

Liitteet	Luonnos valtioneuvoston periaatepäätöksi valtion kiinteistöstrategiaksi 2030 (5.3.2021) Ehdotus valtion kiinteistöstrategiaksi 2030, Valtionvarainministeriön julkaisuja 2021:9
Jakelu	Väylävirasto, asianhallinta Liikenne- ja viestintäministeriö, kirjaamo

ASIAKIRJA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja   **Antti Castrén**
Allekirjoitusaika   31.03.2021 08:51

Allekirjoittaja   **Katja Koskelainen**
Allekirjoitusaika   31.03.2021 09:01

ASIAKIRJAT

Asiakirja   Väyläviraston lausunto valtion kiinteistöstrategia 2030.pdf
Liite 1   Linjausehdotukset_vnp luonnos 5.3.2021.pdf
Liite 2   Ehdotus_valtion_kiinteistöstrategiaksi_2030_VM_2021_9.pdf